

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسن (ع)

عوارض و مشکلات حین همودیالیز

دفتر آموزش سلامت بیمارستان امام حسن (ع) بجنورد

تایید کننده

دکتر امیر بیگدلی فوق تخصص نفرولوژی

کد محتوا: ۱۳۲

گروه هدف: بیماران

پاییز ۹۸

کاهش قند خون:

حین همودیالیز بخصوص در افراد دیابتی اتفاق می افتد. استفاده از آب نبات ساده و میوه ای و تجویز سرم قندی توسط پرستار

یبوست:

استفاده از ملین با دستور پزشک، استفاده از نان جو و نان سبوس دار، سبزیجات تازه، تحرک و فعالیت، پیاده روی و ورزشهای سبک

تب و لرز:

به دلیل احتمال بروز عفونت در ناحیه دسترسی به عروق از قبیل فیستول ویا کاتتر می باشد باید به پزشک مراجعه نماید.

منابع:

❖ پرستاری داخلی جراحی برونر سودارت بیماری های

کلبه و مجاری ادراری ۲۰۱۸

❖ <http://darman.tums.ac.ir>

❖ www.KidneyEducation.com

❖ پاسخگویی به سوالات بعد از ترخیص هر روز به جز

ایام تعطیلات ساعت ۱۴ الی ۱۵: خانم ریحانی

۰۹۱۵۶۴۱۶۸۹۳

❖ سامانه نوبت دهی اینترنتی درمانگاه تخصصی و فوق

تخصصی:

❖ www.Nobat-ihh.nkums.ac.ir

❖ شماره تلفن نوبت دهی درمانگاه تخصصی و فوق

تخصصی:

۰۵۸-۳۱۵۱۴۴۰۰

❖ آدرس سایت آموزش به بیمار بیمارستان جهت کسب

اطلاعات بیشتر:

❖ www.imamhasan.nkums.ac.ir

سردرد:

علت: اضطراب و علل روانی، افزایش فشارخون، واکنش نسبت به داروی خاص، سندرم عدم تعادل

مداخلات:

❑ دریافت داروهای مسکن و آرامبخش

❑ کاهش فشارخون با دارو

خونریزی:

علت: استفاده نامناسب از هپارین، خروج سوزن از محل

تزریق، جداشدن محل اتصال لوله ها یا پاره شدن آنها

علائم: کاهش فشارخون، درد جلوی قلبی، رنگ پریدگی،

تعریق، شوک، تشنج و تغییر رنگ محلول دیالیز

مداخلات:

❑ تزریق هپارین در حداقل ممکن

❑ در صورت پارگی لوله ها تعویض آنها

❑ در صورت مسمومیت با هپارین تزریق سولفات پروتامین

خارش:

علت: بالابودن سطح اوره و فسفر در خون می باشد. بعضی

داروها و موادی که برای دیالیز بکار می روند نیز میتوانند

باعث بروز خارش شوند.

مداخلات:

❑ استفاده از پمادهای چرب کننده مثل وازلین یا ویتامین

آ + د برای جلوگیری از خشکی بیش از حد پوست و خارش

آن

❑ استفاده از صابونهای ملایم مثل صابون بچه برای شستن

پوست

عوارض و مشکلات حین همودیالیز و راههای درمان آنها

کاهش فشار خون :

علت : مصرف بی رویه داروهای پایین آورنده فشارخون ، از دست دادن بیش از اندازه مایعات بدن حین همودیالیز ، خونریزی و نشست خون

علائم : تهوع ، استفراغ ، سرگیجه ، عرق سرد ، افت فشار ، افزایش نبض

مداخلات :

- قطع مصرف داروهای فشارخون از ۴ تا ۶ ساعت قبل از دیالیز
- عدم مصرف غذا حین همودیالیز
- بالابردن پاها تا ۳۰ درجه در صورت شروع علائم
- دریافت ۵۰۰-۱۰۰ میلی لیتر سرم
- کاهش سرعت انجام دیالیز
- دریافت اکسیژن و داروهای بالابرنده

فشارخون

افزایش فشارخون :

علت : افزایش حجم مایعات به علت تجویز زیاد از حد محلول نمکی و یا خون ، اضطراب و سندرم عدم تعادل

علائم : سردرد ، درد قفسه سینه ، تاری دید ، تپش قلب و تهوع

مداخلات :

- استفاده از داروهای پایین آورنده فشارخون و آرامبخش
- استفاده از داروهای مدر غیر از نگهدارنده های پتاسیم
- زیاد کردن دور پمپ دستگاه در موارد ازدیاد آب و نمک

۱

کرامپ (گرفتگی) عضلات :

علت : افزایش سرعت دیالیز و کمبود سدیم مایع دیالیز

علائم : درد شدید و ناگهانی و سفت شدن عضلات

مداخلات :

- پیشگیری از افزایش وزن زیاد از حد در بین جلسات دیالیز
- کاهش سرعت و افزایش زمان دیالیز
- دریافت داروهای شل کننده عضلانی
- ماساژ و گرم نمودن عضو مبتلا

سندرم عدم تعادل :

علت : همودیالیز با سرعت و شدت زیاد در جلسات اول شروع درمان و افت سریع اوره خون

علائم : تهوع ، استفراغ ، سرگیجه ، افزایش فشارخون ، سردرد ، تاری دید ، بی قراری و گاهی تشنج و کما

مداخلات :

- کم کردن مدت دیالیز به ویژه در جلسات اول طوریکه در جلسه اول ۲ ساعت ، جلسه دوم ۳ ساعت و جلسه سوم ۴ ساعت باشد .
- در صورت شروع علائم توقف دیالیز و دریافت محلولهای نمکی و داروهای چون دکزامتازون

تهوع و استفراغ :

علت : افت فشارخون ، واکنش تب زا به آب شهر ، سندرم عدم تعادل و اضطراب

مداخلات :

- دریافت داروهای ضد تهوع و استفراغ و آرامبخش و نهایتاً قطع دیالیز

۲

تنگی نفس :

علت : افزایش حجم آب و نمک ، کم خونی ، آمبولی هوا و آمبولی ریه

مداخلات :

- قرارگرفتن در وضعیت نیمه نشسته
- دریافت اکسیژن
- افزایش سرعت دیالیز
- دریافت خون در صورت نیاز

آمبولی هوا :

علت : تجویز مایعات وریدی که پس از اتمام ، هوا وارد مدار شود ، خرابی و پارگی لوله ها و جداشدن محل اتصال

علائم : درد قفسه سینه ، سرفه ، تنگی نفس ، عرق سرد ، سیانوز (تیرگی پوست) ، شوک و تشنج

مداخلات :

- در حین تجویز مایعات وریدی و در پایان دیالیز در حین برگشت خون از مدار به گردش خون اصلی دقت شود که هوا وارد گردش خون بیمار نشود.
- در صورت بروز قطع دیالیز و خوابانیدن بیمار به پهلو چپ در حالتی که سر پایین و پاها بالا باشد .
- تجویز اکسیژن ، ماساژ قلبی و تنفس مصنوعی

۳